

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESI SOBRE EL BAPTISME

El signe de la fe cristiana

El significat del baptisme es destaca clarament en la seva celebració. Present en consideració els gestos i les paraules de la litúrgia podem comprendre la gràcia i el compromís d'aquest sagrament, que sempre s'han de redescobrir. En primer lloc, en el ritu d'acolliment, es pregunta el nom del candidat, perquè el nom indica la identitat d'una persona. Déu ens crida a cadascú pel nom, ens estima individualment, en la concreció de la nostra història. Ser cristians és un do que ve de dalt (cf. Jn 3,3-8). La fe no es pot comprar, sinó demanar-la i rebre-la certament com un do. «Senyor, dona'm el do de la fe», és una pregària bonica! De fet, «el baptisme és el sagrament d'aquella fe, amb la qual els homes, il·luminats per la gràcia de l'Esperit Sant, responen a l'Evangelí de Crist» (*Ritu del Baptisme dels Infants*, Introd., n. 3).

Així com els catecúmens adults manifesten en primera persona el que volen rebre com a do de l'Església, els infants són presentats pels pares, amb els padrins. El dià-

leg amb ells, els permet expressar la voluntat de rebre el baptisme i a l'Església la intenció de celebrar-lo. «Els pares i el celebrant ho manifesten fent el senyal de la creu al front dels infants» (*Ritu del Baptisme dels Infants*, Introd., n. 67). «El senyal de la creu [...] marca l'empremta del Crist en la persona que aviat li pertanyerà, i significa la gràcia de la redempció que el Crist ens ha adquirit per la seva creu» (*Catecisme de l'Església catòlica*, 1235). En la cerimònia fem als infants el senyal de la creu.

El infants són marcats al front. Els catecúmens adults són marcats també en els sentits, amb aquestes paraules: «Rebeu el senyal de la creu a les orelles, perquè escolteu la veu del Senyor»; «als ulls, perquè vegeu la llum de Déu»; «a la boca, perquè responeu a la paraula de Déu»; «al pit, perquè el Crist habiti per la fe en els vostres cors»; «a les espatlles, perquè accepteu el jou suavíssim de Crist» (*Ritu de la iniciació cristiana dels adults*, n. 85).

(Dimecres, 18 d'abril de 2018)

REFLEXIONS

Un altre jaç al carrer

En un dels arcs exteriors d'una església que deixa un espai entre columnes apareixen, de tant en tant —sovint uns quants dies seguits—, uns cartrons i un matalàs prim plegats, també alguns llençols. Quan la nit s'apropa, desapareixen. Els utilitzà per improvisar un llit on dormir un dels molts sensesostre que ho han de fer al carrer. Són molts i sembla que cada dia són més els que, quan arriba la nit, no tenen on anar a dormir i improvisen un precari jaç on poden i els deixen, sigui al peu d'una porta que no s'utilitza, sigui en un aparador en desús, sigui en el vestíbul d'un banc...

Fa uns dies, un jove coincidí amb la persona que guardava els cartrons i el matalàs a l'arc de l'església. El saludà, s'assegué al seu costat i encetaren una conversa en què l'home, d'uns cinquanta anys, li explicà la història de la seva desgràcia i com havia arribat a dormir al carrer després de perdre la feina, l'habitatge, la família i de passar per la beguda, la deixadesa i l'abandonament personal, la presó... «Em vaig perdre el respecte a mi mateix, també les raons per viure i el sentit de la vida. Va ser una etapa fosca i molt dura, de desesperació». L'home li comentà que subsistia, amb moltes difi-

cultats, gràcies a l'ajuda material i psicològica que ofereixen determinades entitats dedicades a l'ajuda de persones que es troben en situacions semblants a la seva, encara que moltes no volen ni acostar-s'hi. Li va agrair molt l'estona de conversa perquè —li digué— «hi ha persones que ens tenen por i ens miren malament perquè fem pudor o temen que els fem alguna malifeta i, també, perquè pensen que estem molt deteriorats i som agressius. És veritat que poden haver tingut alguna mala experiència». Abans d'acomiar-se, el noi li va donar els diners que portava a sobre, que eren ben pocs.

«Anava caminant cap a casa —em comentà el noi— content i alhora interpel·lat: com pot ser que mai hagués pensat que, darrera cada persona que viu al carrer en la indigència, hi ha una història personal de dolor i soledat? També vaig pregar per l'home que s'havia creuat en el meu camí, pels seus companys i per les entitats i les persones que els acullen i els ofereixen ajuda».

«En veritat us ho dic: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (*Mt 25,40*). El noi va sentir que Déu era a prop.

Enric Puig Jofra, SJ

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

13. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Ez 1,2-5.24-2,1a / Sl 148 / Mt 17, 22-27]. ■ **Urgell**: beats Josep Tàpies i Sala i companys, prevs., mrs. ■ **Lleida**: beats Josep M. Ormo i Seró, religiosos, i companys, mrs. Sant Poncià, papa (230-235), exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., considerats mrs. Sant Cassià, mestre mr. a Imola (s. III); santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr.

14. ■ Dimarts [Ez 2,8-3,4 / Sl 118 / Mt 18,1-5.10.12-14]. Sant Maximilià Maria Kolbe (1894-1941),

prevere franciscà conventual i màrtir a Auschwitz; sant Eusebi, prevere romà (s. IV); santa Anastàsia, religiosa viuda.

15. □ Dimecres [Ap 11,19a;12, 1.3-6a.10ab / Sl 44 / 1C 15,20-26 / Lc 1,39-56]. L'Assumpció de la Benaurada Verge Maria (inicialment i a Orient: la Dormició). Sant Tarsici, acòlit mr.

16. ■ Dijous [Ez 12,1-12 / Sl 77 / Mt 18,21-19,1]. Sant Esteve d'Hongria (†1038), rei; sant Roc, de Montpeller, advocat de les malalties infeccioses; santa Serena, emperadriu;

beat Joan de Santa Marta, prev. franciscà i mr. al Japó (1618), de Prades (Baix Camp).

17. ■ Divendres [Ez 16,1-15.60-63 (o bé: Ez 16,59-63) / Sl: Is 12,2-6 / Mt 19,3-12]. Sant Jacint de Polònia, prev. dominicà; santa Beatriu de Silva, vg. franciscana, fund. Concepcionistes a Toledo (1484); sant Eusebi, papa (grec, 309) i mr.; beat Bartolomé Laurel, rel. franciscà, de Mèxic, i mr. (1627) al Japó.

18. ■ Dissabte [Ez 18,1-10.13b. 30-32 / Sl 50 / Mt 19,13-15]. Sant

Agapit, noi mr. (275); santa Helena, emperadriu; beat Manés de Guzmán, prev. dominicà, germà de sant Domènec; sant Patrici, bisbe; beat Nicolau Factor, prev. franciscà de València.

19. ■ Diumenge vinent, XX de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Pr 9, 1-6 / Sl 33 / Ef 5,15-20 / Jo 6,51-58]. Sant Joan Eudes (1601-1680), prev. fund. Eudistes; sant Magí (s. III), ermità a Brufaganya (Conca de Barberà); sant Lluís d'Anjou, bisbe de Tolosa (franciscà).

Diümenge XIX de durant l'any (B)

COMENTARI

«No entrístiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat»

Sota la dinastia dels omrides, Israel prospera per la unió de la cultura israelita i la cananea. Però no es pot adorar a la vegada Jahvè i Baal! Elies testimonia la fidelitat al Déu d'Abraham i la defensa dels pobres.

La fenícia *Jezebel*, esposa del rei d'Israel, protegeix els profetes de Baal; trepitja els drets dels pobres i vol exterminar els profetes del Senyor.

Perseguit, *Elies tingué por i fugí per salvar la vida*; arribant a demanar la mort: *Ja n'hi ha prou, Senyor*.

Però un àngel del Senyor el tocà i li digué: «*Aixeca't i menja*»; insistint en què *tens molt de camí a fer*.

Missatge: *Amb la força d'aquell aliment caminà 40 dies i 40 nits fins a l'Horeb, la muntanya de Déu*.

Ja *Is 63,10* deia dels israelites que *es rebel·laren i entrístiren el seu esperit sant*. Ara l'Apòstol diu: *No entrístiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat*.

De fet la *dolenteria* és l'arrel de tota la sèrie de vicis (*mal humor, mal geni, crits, injúries*). El cristià, més que novetats ètiques, viu la preeminència de l'amor de Déu manifestat en Crist mort i ressuscitat.

Sou fills estimats de Déu: el fet de gràcia de la filiació divina motiva l'exhortació: *Imiteu el vostre Pare*. L'analogia de la semblança del fill als pares justifica la clàssica exhortació: *Sigueu sants perquè Jo, el Senyor, el vostre Déu, sóc sant*.

Ara es concreta la semblança: *Viviu estimant com Crist ens estimà*: la semblança amb Déu té la millor expressió en l'amor als germans com Crist que *s'entregà per nosaltres oferint-se a Déu com a víctima d'olor agradable*.

Insistent en què *els jueus murmuren de Jesús* i que Jesús els diu «*No murmureu*», destaca el paral·lelisme amb la murmuriació dels israelites al desert.

Negar-se a creure en Jesús com l'Enviat definitiu del Pare és negar-se a acceptar els signes del Pare Déu.

Ningú no pot venir a mi si no l'atreu el Pare que m'ha enviat: creure en Jesús és entrar en el Misteri del Pare.

A la 1a part del Discurs (v. 23-47) el concepte-clau és «*venir a mi*» amb tensió netament cristològica. A la 2a part (v. 48-58) el concepte-clau és «*menjar el Pa*» amb tensió directament eucarística.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del primer llibre dels Reis

(1Re 19,4-8)

En aquell temps, Elies caminà durant un dia pel desert, s'assegué a l'ombra d'una ginestera i demanà la mort, pregant així: «Ja n'hi ha prou, Senyor. Preneu-me la vida; no he de ser més afortunat que els meus pares.» Després s'ajagué sota aquella ginestera i s'adormí. Mentre dormia, un àngel el tocà i li digué: «Aixeca't i menja.» Llavors veié al seu capçal un pa cuit sobre pedres i un cànitr d'aigua. Menjà i begué, i s'adormí altra vegada. L'àngel del Senyor el tornà a tocar i li digué: «Aixeca't i menja, que tens molt de camí a fer.» Ell s'aixecà, menjà i begué, i amb la força d'aquell aliment caminà quaranta dies i quaranta nits, fins que arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindré sempre als llavis la seva lloança. / La meva ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Tots amb mi glorifiqueu el Senyor, / exaltem plegats el seu nom. / He demanat al Senyor que em guiés; / ell m'ha escoltat, res no m'espanta. R. Alceu vers ell la mirada. / Us omplirà de llum; / i no haureu d'abaixar els ulls avergonyits. / Quan els pobres invoquen el Senyor, / els escolta i els salva del perill. R.

Acampa l'àngel del Senyor entorn dels seus fidels per protegir-los. / Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor; / feliç l'home que s'hi refugia. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 4,30-5,2)

Germans, no entrístiu l'Esperit Sant amb què Déu us ha marcat per reconèixer-vos el dia de la redempció final. Lluny de vosaltres tot malhumor, mal geni, crits, injúries i qualsevol mena de dolenteria. Sigueu bondadosos i compassius els uns amb els altres, i perdoneu-vos tal com Déu us ha perdonat en Crist. Sou fills estimats de Déu: imiteu el vostre Pare; viviu estimant, com el Crist ens estimà; ell s'entregà per nosaltres, oferint-se a Déu com una víctima d'olor agradable.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan

(Jn 6,41-51)

En aquell temps, els jueus murmuraven de Jesús perquè havia dit que era el pa baixat del cel, i es preguntaven: «Aquest, no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare, i ara diu que ha baixat del cel?» Jesús els digué: «No murmureu entre vosaltres. Ningú no pot venir a mi si no l'atreu el Pare que m'ha enviat. I els qui vénen a mi, jo els ressuscitaré el darrer dia. Diu el llibre dels Profetes que tots seran instruïts per Déu. Tots els qui han sentit l'ensenyament del Pare i l'han après vénen a mi. No vull dir que algú hagi vist mai el Pare: només l'ha vist el qui ve de Déu; aquest sí que ha vist el Pare. Us ho dic amb tota veritat: els qui creuen tenen vida eterna. Jo sóc el pa que dona la vida. Els vostres pares, tot i haver menjat el manà en el desert, moriren, però el pa de què jo parlo és aquell que baixa del cel perquè no mori ningú dels qui en mengen. Jo sóc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meua carn: perquè doni vida al món.»

▶ Lectura del primer libro de los Reyes

(1Re 19,4-8)

En aquellos días, Elías anduvo por el desierto una jornada de camino, hasta que, sentándose bajo una retama, imploró la muerte diciendo: «¡Ya es demasiado, Señor! ¡Toma mi vida, pues no soy mejor que mis padres!». Se recostó y quedó dormido bajo la retama, pero un ángel lo tocó y le dijo: «¡Levántate, come!». Miró alrededor y a su cabecera había una torta cocida sobre piedras calientes y un jarro de agua. Comió, bebió y volvió a recostarse. El ángel del Señor volvió por segunda vez, lo tocó y de nuevo dijo: «Levántate y come, pues el camino que te queda es muy largo». Elías se levantó, comió, bebió, y, con la fuerza de aquella comida, caminó cuarenta días y cuarenta noches hasta el Horeb, el monte de Dios.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *Gustad y ved qué bueno es el Señor.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor; / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

Proclamad conmigo la grandeza del Señor, / ensalcemos juntos su nombre. / Yo consulté al Señor, y me respondió, / me libró de todas mis ansias. R.

Contempladlo, y quedaréis radiantes, / vuestro rostro no se avergonzará. / El afligido invocó al Señor, / él lo escucha y lo salva de sus angustias. R.

El ángel del Señor acampa en torno / a quienes lo temen y los protege. / Gustad y ved qué bueno es el Señor, / dichoso el que se acoge a él. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 4,30-5,2)

Hermanos: No entrístezcáis al Espíritu Santo de Dios con que él os ha sellado para el día de la liberación final. Desterrad de vosotros la amargura, la ira, los enfados e insultos y toda la maldad. Sed buenos, comprensivos, perdonándoos unos a otros como Dios os perdonó en Cristo. Sed imitadores de Dios, como hijos queridos, y vivid en el amor como Cristo os amó y se entregó por nosotros a Dios como oblación y víctima de suave olor.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan

(Jn 6,41-51)

En aquel tiempo, los judíos murmuraban de Jesús porque había dicho: «Yo soy el pan bajado del cielo», y decían: «¿No es este Jesús, el hijo de José? ¿No conocemos a su padre y a su madre? ¿Cómo dice ahora que ha bajado del cielo?» Jesús tomó la palabra y les dijo: «No critiquéis. Nadie puede venir a mí si no lo atrae el Padre que me ha enviado. Y yo lo resucitaré en el último día. Está escrito en los profetas: "Serán todos discípulos de Dios." Todo el que escucha al Padre y aprende, viene a mí. No es que alguien haya visto al Padre, a no ser el que está junto a Dios: ese ha visto al Padre. En verdad, en verdad os digo: el que cree tiene vida eterna. Yo soy el pan de la vida. Vuestros padres comieron en el desierto el maná y murieron: este es el pan que baja del cielo, para que el hombre coma de él y no muera. Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo.»